

ЗАКЛУЧОЦИ

На 8. јуни 1985 година на територијата на ООЗТ Национален парк „Маврово“, во селото Леуново, во организација на:

— Советот на Сојузот на синдикатите на Македонија — Републички одбор на Синдикатот на работниците по шумарство, дрвна индустрија и производство и преработка на хартија;

— Републичкиот комитет за земјоделство, шумарство и водостопанство на СР Македонија;

— Стопанска комора на Македонија;

— Сојузот на инженерите и техничарите по шумарство и дрвна индустрија на СР Македонија и

— Републичката конференција на Народна техника на Македонија се одржа **СОВЕТУВАЊЕ** по проблемот од областа на шумарството, под наслов:

„МЕЛИОРАЦИЈА НА НИСКОПРОДУКТИВНИТЕ И ДЕГРЕДИРАНИТЕ ШУМИ ВО СР МАКЕДОНИЈА“

На советувањето беа поднесени 5 реферати од еминентни универзитетски професори. Советувањето беше посетено од стручниот шумарски кадар во Републиката и неколку општествено-политички и стопански раководители од Републиката.

Од поднесените реферати се доби увид дека во СР Македонија има 642.863 хектари нискостаблиени и деградирани шуми. Тие изнесуваат 71% од површината под шума во Републиката. Меѓу нискостаблените шуми голем процент се со слаба продуктивност и слаб квалитет на дрвната маса. Покрај тоа, се констатира дека овие шуми ги формираат главно дабовите, знатно помалку учествува букаат и другите лисјарски дрвни видови.

Прирастот во овие шуми е далеку под просечниот прираст на шумите во другите републики, односно во СФР Југославија.

Во изминатиот четириесетгодишниот период шумарските организации се обиделе да ја подобрат состојбата на овие шуми. Меѓутоа, постигнале мошне скромни резултати. Основните причини се: обемност на проблемот, неотвореност на голем дел од

нископродуктивните шуми, слаба акумулативна способност на шумското стопанство, долг период на продукција на дрвната маса и друго.

Врз основа на констатациите во рефератите и значајната и објективна дискусија, советувањето ги донесе следниве:

ЗАКЛУЧОЦИ

— Состојбата на нискостеблените слабопродуктивни и деградирани шуми е стара и наследна од минатото. Овие шуми претставуваат мошне значаен проблем за заедницата во целина. Тие се објект кој треба да се третира како секој инвестиционен објект во нашето општество. Шумарството во Републиката не е во сосојба само да го решава;

— Имајќи го предвид фактот дека слабопродуктивните шуми не даваат соодветна продукција, советувањето смета дека почвениот потенцијал, на кој тие растат, недоволно и нерационално е искористен, па заедницата секоја година трпи знатни загуби;

— Просечниот годишен прираст во нискостеблените шуми, според податоците на Републичкиот завод за статистика од 1979 година, изнесува $1,59 \text{ м}^3/\text{ха}$, а во деградираните $0,40 \text{ м}^3/\text{ха}$. Тоа е под секој минимум. На советувањето беше оценето дека со мелиорацијата просечниот прираст може да се зголеми барем за $1 \text{ м}^3/\text{ха}$ дрвна маса, што годишно би изнесувало над $1.300.000 \text{ м}^3$. Постојат можности, на одредени површини, просечниот годишен прираст да се зголеми и за $2 \text{ м}^3/\text{ха}$;

— Поради сегашниот еднообразен состав на овие шуми потребно е во текот на мелиорациите, да се внесуваат и други видови, особено брзорасните игололисни дрвни видови, кои имаат меко дрво, од кое во нашата република се чувствува голем недостиг;

— Постои широк дијапазон и современа техника за обогатување на ниско-продуктивните шуми со други видови дрвја, па советувањето стои на становиште, проучувањето на состојбата и внесување на другите видови во процесот на мелиорации на ниско-продуктивните шуми да се довери на нашите научни организации. Тие треба да ја разработат технологијата, да разработат конкретни упатства за внесувањето и да снесат понатаму одговорност за успехот на оние видови во условите за ширење во СР Македонија.

— Со техничката страна во изведување на мелиорациите на шумите да се задолжат специјализираните шумарски организации, како и другите општествено-политички и други организации, кои за тоа ќе покажат интерес и ќе дадат гаранција за успешна реализација. Натамошното пополнување, одгледување и заштита на мелиорираниите шуми да се довери за шумско-стопанските организации.

— Што се однесува за кадровите се констатира дека во Републиката има доволно шумарски стручен кадар. Тој релативно добро е распореден и може да се ангажира за извршување на оваа општествено важна задача.

— Поради тоа што зафаќаат голем процент на шумските површини, процесот на мелиорација на нископродуктивните шуми мора да потрае релативно долг период.

За решавање на овој проблем советувањето смета дека е потребно да се изработи посебна програма во Републиката, а соодветно на тоа и во секое општинско собрание, за површините на шумите што се на неговата територија. Усвојувањето на овие програми да биде од страна на соодветни органи на ниво на Републиката и општините. Тие мора да имаат карактер на законска обврска, односно да им се даде третман на документи од посебен општествен интерес.

— Врз основа на програмите да се изготвуваат годишни планови за постапно оперативно дејствување врз мелиорирањето на нископродуктивните шуми. При ова да се води сметка да се даде приоритет на оние површини кои даваат гаранција за побрзо ефектуирање на вложените средства.

— Во реализација на мелиорацијата на нискостеблените и деградираните шуми на советувањето се застапа на становиште, дека шумско-стопанските организации треба да се ориентираат кон современата технологија, со примена на механизацијата, од една страна, и што е можно порационално искористување на постојаната дрвна маса од друга. Остварувајќи ги овие принципи, се претпоставува дека ќе се постигне поголема економичност во работењето.

— Потребните финансиски средства за реализација на програмите за мелиорација на нископродуктивните шуми Републиката да ги обезбеди под исти услови, како што се врши финансирањето со републички средства во пошумувањето на голините. Преостанатиот дел да го обезбедат шумско-стопанските организации од средствата за регенерација на шумите.